



Štev. 11.

V Ljubljani, meseca novembra 1921.

Leto XXII.

JAN KOLLAR:

Prorokovanje.

(Leta 1830.)

Kaj bo iz nas Slovanov čez sto let?
Kako izgledala bo vsa Evropa?
Slovanski živelj kakor iz potopa
razlil se bo in širil se med svet!

In jezik, ki je nekdaj bil proklet,
ker ga zavrgla nam je Nemcev tropa,
odmeval bo povsod od sten in stropa
dvoran, palač, kjer ni poznal ga ded!

Slovanska knjiga znanosti bo v rabi,
kroj ljudstva našega in njega speve
poznal bo svet ob Seni in ob Labi.

Da bila zdaj bi že ta srečna doba,
da bi doživel te slovanske dneve
ali da vstal vsaj takrat bi iz groba!

Poslovenil Dr. IVAN LAH.

Slavny dar, Mr.

*Donny
No sent*





ŠEH KILI — DRAG. H.:

Trgovec in seljak.

Indijska pripovedka.



vasici je živel trgovec. Imel je majhno prodajalnico, pa je prodajal riž in pšenico, sol in še kaj za življenje. Nekega dne je šel v mesto, da bi nakupil novih zalog. Na poti je došel seljaka. Tudi ta je hotel v mesto, da bi plačal oderuhu obresti za dolg, ki ga je napravil še njega praded. Iz početka je bilo le sto rupij¹ dolga. V teku mnogih desetletij se je pa ta znesek z obrestmi in obrestnimi obrestmi podsetoril. Na vso moč se je trudil ubogi seljak, da

bi rešil svoje posestvece iz oderuhovih rok. A to ni bilo lahko. Vselej je bil seljak na potu v mesto poln neveselih misli. In tako tudi danes.

Pa ga je ogovoril trgovec: »Kam ti je namerjen korak, prijatelj Čaudri? Gotovo zopet k oderuhu v mesto. Ali bi se ne dale tvoje njivice kako rešiti iz rok tega človeka?«

Zastokal je bedni seljak: »Kako bi, sosed Šadši? Žalostna je moja prilika. Sto rupij si je izposodil ded, tisoč jih dolgujem danes. Posestva imam pa komaj nekaj oralov.«

»Ne kisaj se, dragi Čaudri!« ga je tolažil trgovec. »Kar je napisano na čelu, se zgodi, pa je. Čemu javkanje in tožbe! Pripovedujva si rajša zgodbe, da nama bo krajša pot.«

»Prav praviš!« je dejal seljak. »Kar pripovedujva! A obljubiva prej drug drugemu, da ne bova zanikala resničnosti zgodbe, pa bodi ta še tako neverjetna. Kdor bi pa navzlic temu rekel pripovedovalcu, da to in to ni res, tisti plača brez odloga tisoč rupij!«

Trgovec je bil zadovoljen. Kar pomislil je in pričel pripovedovati:

»Gotovo ti je znano, da je bil moj praded najimovitejši med trgovci naše dežele. Imel je neizmerno imetje.«

»Vem!« je pritrdil kmet.

»Nekoč je natovoril štirideset ladij, pa se je peljal na Kitajsko. Tržil je z biseri in dragulji.«

»Rad verjamem, Šadši!«

»Ostal je na Kitajskem toliko časa, dokler si ni nagrmadil strahovitega imetja. Potem se je vrnil in prinesel domov prečudnih stvari.

¹ Indijski denar; pred vojno prilično 1 rupija = 1'60 K.



Med temi je bil umetno izdelan zlat možic, ki je znal odgovoriti na vsako vprašanje.«

»Vem, vem!« je pritrdil seljak.

»Vseokrog so ljudje zaznali o zlatem možicu; pa so hoteli, da jim prerokuje njih usodo. Nekoč je prišel tvoj praded. Prišel je in pobaral možica, katera kasta¹ je najpametnejša. Odgovor se je glasil, da so najpametnejši banije². »Pa katera kasta je najbolj neumna?« je izpraševal dalje tvoj praded. »To so čati³«, je odgovoril zlatec. Še je hotel vedeti tvoj prednik, kdo bo največji bedak med njegovimi potomci. Odgovoril je možic: »Čaudri Lari Sing'«.

Tako pa je bilo ime seljaku, ki je poslušal trgovčevo zgodbo. Požrl je nevoljo, je prijazno pokimal in pritegnil: »Prav si govoril, Sadši!« V srcu je pa obljubil nesramnemu trgovcu tako plačilo, da bo pomnil vse do konca svojih dni. Trgovec je nadaljeval:

»Preroški možic se je proslavil širom dežele. Tudi kralj je čul o zlatem bogcu. Zaželel je čudežnega stvora, pa je poklical mojega pradedu in mu je obljubil ministrstvo za možica. Praded je privolil in je ministroval in zvesto služil kralju mnogo let. Ko je umrl, mu je bil naslednik sin, moj ded. Živel je sijajno in velmožno, kakor se spodobi ministru. Ker pa ni opravljal svojega posla po kraljevi volji, ga je ta potipal z jezo. Zapovedal je, naj vržejo ministra slonu, da ga pocepta. Razdražili so služabniki slona in vrgli predenj mojega deda. V tistem hipu se je slon umiril. Lepo varno je prijel deda z rilcem in si ga je posadil na hrbet«.

»Pravili so mi o tem,« je rekel seljak.

»Ker je prizanesel mojemu dedu slon, je odleglo tudi kralju. Vrnil je dedu vsa dostojanstva in ga čislal še bolj nego doslej. Po dedovi smrti je bil moj oče za ministra. Ker je pa rad rogovilil po svetu, je kmalu pustil ministrovanje, pa je šel na pot. Preblodil je ves svet. Videl je mnogo čudnih krajev in čarov. Nekje je govoril z ljudmi, ki so bili samonogi, pa so rasli na drevju z glavo navzdol. Drugod so imeli ljudje samo eno veliko oko. Videl je tudi nebotične velikane in še marsikaj znamenitega. Nekoč je opazoval komarja, ki ga je baš hotel pičiti v uho. Oče je hotel, da se ubrani nevarni živali, pa ni znal kako. Saj veš, da naša kasta ne sme ubiti nobene živalinje.«

»Taka je zapoved!« je dodal seljak.

¹ Indijci žive še danes po strogo ločenih kastah ali stanovih.

² Stan ali kasta trgovcev.

³ Kasta seljakov ali kmetov.



»Zbal se je torej oče, pa je pokleknil in prosil komarja, naj se ga usmili. Dobro je dela komarju taka skromnost. Zato je rekel: ‚Prežlahtni šadšil! Najimenitnejši možakar si na svetu. Zato te hočem nagraditi!‘ Komar je nato zazijal tako široko, da se mu je videlo na dno želodca. In videl je oče v komarjevem želodcu svetel grad od čistega zlata. Ves je bil poln primostkov in nazitkov pa oken in vrat. Ob velikem oknu je sedela nebeško lepa princezinja. Po glavnih vratih gradu je razbijal seljak. Hotel je v grad, da bi ugrabil krasno devojko. Moj oče je bil plemenit mož. Pri tej priči je skočil v odprto komarjevo žrelo. Prekopnicnil se je prav v želodec. Iz početka mu je bilo temno pred očmi. Kmalu je izpregledal. Zopet je zazrl zlati grad in princezinjo in seljaka. Nič ni premišljal. Zgrabil je seljaško dušo — bil je baš tvoj oče — pa sta se metala leto dni. Končno se je tvoj oče vdal, moj pa je zasnubil krasno devo in se je z njo poročil. Lepo sta živela v zlatem gradu. Tam sem se tudi jaz rodil. Tvoj oče je moral ostati pri nas za vratarja. Noč in dan je moral čepeti pri vratih.«

»Prav se mu je zgodilo!« je potrdil seljak.

»Ko mi je bilo petnajst let, je pričel nekega dne padati ognjen dež. Zlati grad se je raztopil, in zdajci smo plavali v žarečem jezeru. Moj in tvoj oče pa mati in jaz smo se z največjo težavo rešili na breg. Ozrli smo se in smo videli, da smo v veliki kuhinji. Pred nami je stala kuharica in nas je zijala vsa prepadena. Gledala je, gledala in se je šele po dolgem času razgledala. Videla je, da smo ljudje, ne pa pošasti. Tedaj nas je nahrulila: ‚Pokvarili ste mi juho! Kdo vam je dovolil plavati v mojem loncu in me strašiti?‘ Opravičili smo se. Povedali smo ji, da nismo prišli po lastni krivdi v lonec, da smo živeli petnajst let v zlatem gradu na dnu komarjevega želodca. ‚Aha!‘ se je zasvetilo kuharici, ‚spominjam se, da me je ravno pred petnajstimi minutami pičil komar. Gotovo ste tedaj prišli v rano. Peklensko me je ščemelo. Iztisnila sem strup. Iztekla je kapljica krvi kot gorčično zrnce, pa je padla v lonec. Menda ste bili vi poleg?‘. Tudi nam se je zdelo, da je bilo tako. Mislili smo, da smo živeli petnajst let, pa mi je bilo od rojstva komaj petnajst minut. Vendar sem bil velik in močan kot petnajstleten dečko. In čeprav mi je videti petindvajset let, sem v resnici komaj desetleten fantek.«

»Sodeč po pripovedovanju, ti rad pritrdim, dragi šadšil!« je rekel seljak. Trgovec pa je končal svojo zgodbo.

»Stopili smo iz one hiše in smo bili v popolnoma tujem kraju. Bila je naša sedanja domača vas. Moj oče, prejšnji minister, se je



lotil trgovine. Jaz mu pomagam. Znano ti je tudi, da mi je mati princezinja pred kratkim časom umrla«.

Seljak je pomolčal, nato je pripovedoval svojo zgodbo tako:

»Tvoja povest je bila lepa, pa tudi resnična. Moja bo sicer tudi resnična, a ne tako lepa. Istinita je pa prav gotovo od kraja do konca. Le poslušaj! Moj ded je bil najimovitejši seljak v vasi, a tudi moder in pošten. Kot župan je ščitil ubožce in nebogljence. Branil je zakon in pravico. Vsakemu je v potrebi pomagal. Posojal je voli za oranje. Njega hlapci so spravljali sosedom žetev, če ni bilo delavcev. Svoje pridelke je rade volje delil s potrebnimi. Vse prepire je poravnal. Vsakdo ga je slušal. Niti kraljevi zakon ni veljal v vasi toliko kot dedova beseda. Zlobneži so se ga bali. Bil je neznansko močan, pa se ni bilo varno meriti z njim.«

»Resnico govoriš!« je prikimal trgovec.

»Pa sta zavladali v deželi draginja in lakota. Deževalo ni več mesecev. Reke so usehnile. Iz vodnjakov je izginila voda. Vse rastline so poginile. Živina ni imela krme. Ptice in drugih živali je pocepalo na kupe. Videl je ded, da bo skoraj dojedena zadnja kosica kruha in da bodo kmalu tudi ljudje mrli od lakote. Sklical je seljake in je tako govoril: »Ljubi bratje! Bog nas tepe s sušo. Če ne bo pomoči, se vsi pogubimo. Čujte torej nasvet in slušajte, pa vas ubranim lakote! Posodite mi svoje njive za šest mesecev, da jih namočim!« — Radi so slušali seljaki. »Vzemi, vse vzemi!« Tedaj se je sklonil ded in oboroč zgrabil vas in seljake in vseh tisoč oralov zemlje, ki je bila vaša lastnina, pa si jo je posadil na glavo«.

Trgovec je pokimal, mislil si je pa, da pripoveduje seljak grozomenske budalosti.

»Hodil je nato moj ded z vasjo in seljaki in njivami na glavi po svetu za dežjem. Kjerkoli je deževalo, tam je počakal, da je dež namočil suho zemljo in napolnil vodnjake. Ko se je napila zemljica, je naročil seljakom, naj jo preorjejo in posejejo. Tako je romal ded od kraja do kraja šest mesecev. Seljaki so orali in sejali. Žito je bujno raslo in je priraslo do samega neba.«

»Tako je bilo!« je pritrdil trgovec.

»Ded je priromal okolo sveta nazaj v domače kraje. Vas in seljake in zemljo je postavil na prejšnje mesto. — Tudi njegova zemlja je bogato obrodila. Obogatel je tako, da je bil gospodar vse vasi. Pridelal je klasja, ki so mu bila zrna debela kot tvoja glava.«

»Čisto prav!«



»Pospravljaj je pridelke in videl, da nima prostora zanje. Iz domače dežele in iz tujine so prihajali trgovci po žito. Še je bogatel ded. Imel je toliko denarja, da je lahko razdelil mnogo tisočakov ubogim. Tudi žito je delil vbogaime. Bogatim je zaračunal pravične cene. Tvoj ded pa je bil takrat najsiromašnejši siromak. Pri mojem dedu je služil. Veninven je stal pred hišo, pa je meril in razdeljeval žito. Ker ni bil samo siromak, ampak tudi budalo nad vse mere, se je zmerom uštel pri računih. Zato ga je moj ded često bridko namahal.«

»Prav je storil!« se je odrezal trgovec.

Med tem sta dospela popotnika v mesto k oderuhu. Pozdravila sta in sedla. Nič se ni zmenil seljak za svojega upnika, ampak je iepo mirno nadaljeval pripovedovanje.

»Razprodano je bilo žito in razdeljeno. Tvoj ded ni imel več opravka pri hiši. Izkal je dela vsepovsod, a dela ni hotelo biti. Zato se je vrnil k mojemu dedu in ga je milo prosil, naj mu posodi sto rupij. Ded je bil dobra duša, pa je posodil.«

»Da, da!« je pritegnil trgovec.

Seljak je nadaljeval tako glasno, da ga je čul tudi oderuh: »Tvoj ded pa ni vrnil posojila. Tudi tvoj oče ga ni vrnil in ti ne.«

»Samo čisto resnico govoriš!« je potrdil trgovec. Ničesar hudega ni slutil.

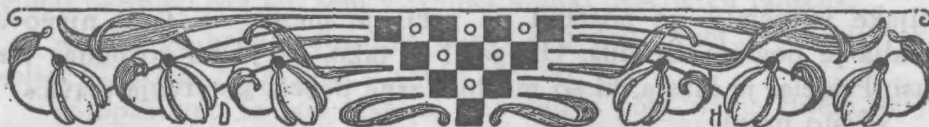
»Dolg je v teku let narastel tako, da mi dolguješ danes ravno tisoč rupij, ne manj ne več«, je glasno trdil seljak.

»Dolgujem, dragi Čaudri!«

»Glej, priznal si dolg! Tale gospod je priča. Plačaj mu odmah tisoč rupij, da bo prosto moje posestvo dolgal«

Trgovcu je bilo, kakor da je udarilo predenj. Premotil ga je seljak. Pred pričo je priznal namišljeni dolg. Če bi trdil, da je vsa povest neresnična, bi moral po dogovoru plačati seljaku tisoč rupij. Če bi pa rekel, da je seljak govoril resnico, bi moral prav taliko plačati oderuhu.

Težkega srca in kislega lica je nabrojil tisoč rupij. Iznebil se je denarja, spomin na nepremišljenost mu je ostal. Seljak je bil prost dolga in je živel odslej brez skrbi.





Striček Radonja.

V ranem jutra s sedlom svetlim
osedlal je konja,
pa prijezdil čez poljano
striček je Radonja.

V beli lozi ptička gleda,
gleda ga, vprašuje:
„Kam za solncem jezdiš, striček,
v polje daljno, tuje?“

„Prek poljane jezdim širne
tja do zlate gore;
zora mlada tam pometa
v gori bele dvore.

In v rubine se oblači,
z demanti lasé si češe
in v zafire se obuva
in s cekini ogenj kreše.

Ogenj kreše zora zlata,
kuri kres vrh gore...
Jaz prijašem — odprem vrata,
stopim v bele dvore.

In v rubine se oblečem
in v zafire se obujem
in s cekini kot z odejo
konja iskrega obsujem.

Jezdil bom preko poljane,
jezdil k tebi, ptička,
kljunček ti je radoveden,
radovedna lička...“

Jezdi striček prek poljane,
žldo vodi krasno;
v lozi ptička gleda — smeje,
smeje se mu glasno...

Jos. Vandot.

LADISLAV OGOREK:

Dr. Ivan Tavčar.

Ob sedemdesetletnici njegovega rojstva.



ne 29. avgusta t. l. je minilo sedemdeset let, kar je bil rojen v Poljanah nad Škofjo Loko kot sin preprostih kmetiških staršev dr. Ivan T a v č a r, odvetnik in dolgoletni župan v Ljubljani, znameniti slovenski pisatelj pripovedovalec.

Ob tej priliki se je vsa naša domovina spomnila tega odličnega svojega sina z iskrenimi čestitkami, poudarjajoč velike njegove zasluge, ki si jih je pridobil kot umetnik in kot narodni bojevnik za pravice, za čast, veljavo in ugled naše mile govorice in našega naroda.

Dr. Ivan Tavčar je posvetil vse svoje življenje delu za obče koristi, za prospeh in napredek našega naroda, predvsem za blaginjo naše bele Ljubljane. Njegove povesti, ki je skoro vsem vzeta snov iz naše domače zgodovine in iz življenja našega naroda, obsegajo



šest debelih knjig. Način Tavčarjevega pripovedovanja je tako izrazit in samosvoj, da ne moremo nobenega svojih pisateljev primerjati z njim. Njegova umetnost je popolna in tako dragocena, da si je dr. Tavčar sam s svojimi deli zgradil neminljiv spomenik v naši prosvetni zgodovini!



Kot človek je dr. Tavčar plemenit mož usmiljenega srca in radozarnih rok. »Naj ne ve levica, kar da desnica!« Po tem pravilu je delil dobrote na vse strani. Sam do skrajnosti skromen in pošten, ni nikoli iskal javne pohvale in javnega priznanja za to, kar mu je njegovo blago srce narekovalo storiti dobrega. Na stotine je ubožnih dijakov, ki jih je Tavčarjev dom sítíl in oblačíl ali z denarjem podpiral, da so mogli študirati in da so prišli do kruha.

Najlepše lastnosti Tavčarjeve so: deloljubnost, poštenost in odkritosrčnost. Zlasti v tem oziru bodi slovenski mladini zgled kremenitega, vse časti vrednega slovenskega moža! Izkušaj ga posnemati v krepostih, navzemi se jasnih, krepkih potez njegovega značaja!

Blažena slovenska kmetiška hiša, ki si nam rodila takega moža! Mi se časteč klanjamo pred njo! Slavljencu dr. Tavčarju pa v imenu slovenske mladine prav od srca čestitamo k njegovi sedemdesetletnici!



KAREL EWALD:

Pripovedka o dvonožcu.

Prosto priredil in z risbami opremil *Dragotin Humek*.

10. POSVETOVANJE V GOZDU.



gozdu so pa vsebolj tožile živali.

„Prav res, da ne vem več, kaj smemo in česa ne smemo,“ je razlagal tistega dne krt. „Včeraj je kopal moj tovariš rov. Take rove je delala naša družina, odkar si iščemo hrane v zemlji. Pa je potegnil dvonožčev sin mojega tovariša iz zemlje in ga je ubil. Rekel je, da zato, ker mu je nasul na gredo hribec prsti.“

„Dvonožčeva hči mi je ubila ženo, ker se ji je videla ogabna,“ je pripovedoval pajek. „Saj me žena ni imela rada. Po svatbi bi me bila skoraj snedla. Utekel sem. A bila je dobro ženišče. Nikogar ni napadala. Muhe seveda!“

„Mojo ženo je presadil na vrt,“ se je oglasil hmelj.

„A mene je brcnil z vrta,“ je tožila trobelika.

„Nas zapira v ulje,“ je nadaljevala tožbo čebela.

„In nas preganja z otepačo in kakor more,“ je pravil komar.

„Nas zapira in pita,“ je zakrulila svinja. „Ko se odebelimo, nas zakolje in pojé.“

„Če si hočemo privoščiti prigrizka, nam nastavi past,“ je še povedala miška.

„Naš gospodar je. Nikogar ni, ki bi poslušal in upošteval naše tožbe. Kralja nimamo. Lev nam ni kralj. Pojé nas že, če je lačen. Braniti nas pa ne zna!“ Tako je končal pomenek jelen.

In ko so se živali posvetovale, kaj in kako bi ukrenile, se je priplazila levinja prav v njih krog. Strah je objel živalski zbor. Levinja je pa mirno legla in dejala tako:





„Ne bojte se! Ne dotaknem se nikogar. Tako sem žalostna in nesrečna, da mi niti jed ne diši več. Mori me ista skrb kot vas. In še težje mi je. Moj mož bi nas moral braniti, pa se ne gane. Sram me je!“

„Lev naj nam pomore!“ so vzkli-

kale živali. „Reši naj nas dvonožca!“

„Doma ždi in se ne gane,“ je odgovorila levinja. „Čujte, kaj vam povem!“

„Cujmo, čujmo!“ Pa se je zaupljivo zgrnila truma živali okolo levinje.

„Vsi smo v nevarnosti, prav vsi!“ je pripovedovala levinja. „Dobro poznam dvonožca in njega značaj in namere. Že dolgo zbiram gradivo o njem. Vem, da hoče s svojimi otroki zagospodariti nam in vsemu svetu, pa bodi dobro ali zlo.“

„Res je, res!“ so pritrdjevale živali.

„Tako je,“ je nadaljevala levinja. „Največje živali in drevesa podira. Kdor ni na vrsti danes, pade jutri. Vsakega črvička in vsako nebogljeno rastlinico presodi po koristi ali škodi. Nihče ne ve, kdaj mu pride v šake.“

„Prav govoriš,“ so klicale živali.

Zamahnil je hrast z grčavimi vejami, jelen je žalostno klonil glavo, deževnica je v zemlji pritrdjevala in čebelica se je tresla vsa v strahu.

„Dvonožec nas sodi edinole po tem, smo mu li koristne ali škodljive,“ je razlagala levinja. „Vse drugo mu ni v mislih. Lepo cvetko utrga in jo vtakne za klobuk. Če mu ni všeč nje vonj, jo pohodi. Drevo, ki mu daje sadje in senco, pusti, da živi in raste. Če mu je na poti ali če mu ugaja njega les, ga poseka. Živali, ki bi mu koristile, ujame in zaslužni. V njih kože se oblači in z njih mesom se hrani. Dokler živé, mu morajo delati. In ko se nasiti, ne neha kakor mi. Samogolten je, pa zbira in znaša na kupe, da bi ga ne dosegel glad.“

„Vse je res, prav vse!“ je pritegnil živalski zbor.

„Le potrpite,“ je dodala levinja. „Še nisem pri koncu. Dvonožec ni pošten lovec. Mi lovimo na svojih nogah in s svojimi kremplji in zobmi. On zajaše konja in ubija žrtve s čudnim orožjem, ki leti po zraku in pri- naša gotovo smrt.“

„Poznam to orožje,“ se je oglasil jelen.

„Švignilo mi je tik mimo oči,“ je dodal volk.

„Predrlo mi je perut,“ je potožil orel.

Levinja je pa nadaljevala obtožnico:

„Krví ne pije in ne je mesa kot mi, ampak ga speče na ognju, ki mu venomer gori na ognjišču. Priroda mu je dekla. Poznali smo ognjeno



strelo, ki je časih zapalila drevo. On pa udari s kamenom ob kamen, in zaiskri se. Ali pa drgne les ob les, pa se napravi ogenj.“

„Tudi ogenj mu služi,“ so pri-trdile živali.

„Sadja ne trga tam, kjer je dozorelo. Rastline, ki so mu ko-ristne, sadi in goji, drugo uničuje brez usmiljenja. Ves svet bo pre-ustrojil po svoje. Navsezadnje bodo uspevale samo rastline, ki so mu všeč, in živele samo živali, ki so mu v prid ali zabavo. Če hočemo živeti, mo-ramo biti njega sužnji.“

„Sužnji, sužnji!“ je odjeknilo iz živalskih vrst.

Utihnila je levinja. Vsi so molčali. Izdaleka se je čulo pasje lajanje.

„Prvi sluga dvonožčev se oglašá,“ je rekla levinja. „Zvesto mu čuva udomačene živali.“

„Pes je izdajalec! Poturica!“ so zahrumele živali vseokrog. „Ubijmo psa!“

Levinja je dvignila šapo, pa so umolknile živali.

„Ali se še spominjate one noči, ko sta prispela dvonožca v naš kraj? Zborovali smo na travniku. Bilo je med nami svarilcev. Ej, konj in krava in ovca, pa gos in raca in kokoš! Vsi so danes v robstvu dvonožca. Njih prerokba se je izpolnila do pičice. Ali veste, kako sta ona dva tu-le spala? Vsa slaba sta bila in za nič. Lahko bi ju bili usmrtili, pa nismo hoteli.“

„Lahko, lahko,“ so kimale živali.

„Nismo hoteli, pravim. A zdaj sta gospodarja gozda. Njiju največja sila so živali, ki sta jih nalovila. Od njih se učita. Vzemimo jima udoma-čene živali, pa bosta uboga in nemočna kakor one dni. Dvonožec ve, koliko je vredno delo, ki ga opravljajo živali zanj. Pošljimo tja sla, ki jih zopet privede v naše vrste! Pove naj jim, da je njih sedanje življenje nečastno! V gozdu so živele brezskrbno in svobodno. Kdo hoče izvesti to važno nalogo?“

„Kar sama pojdi,“ so nasvetovale živali levinji.

„To bi ne bilo prav,“ se je branila levinja. „Oni tam bi se spomnili, da je med nami kri, pa bi bilo poslanstvo brez haska. Pošljimo koga, ki se ga živali niso bale!“

Bilo je posvetovanja in prerekanja na dolgo in na široko.

Naposled so izvolili lisico. Zvitorepka je imela sicer še neporavnane račune pri gosi, raci in kuri, a bila je za tak posel najbolj prikladna.





Živali so polegale po travniku in so šepetale v posameznih gručah. Levinja je ostala sredi zbora. V srdu in sramoti je klonila glavo in strmela predse. Lisica se je plazila po najkrajših in najskritejših stezicah do svojega smotra.

Pri domovju dvonožcev je srečala psa, ki je vestno vršil službo nočnega čuvaja. Vsa ponižna ga je pozdravila:

„Dober večer, striček! Zakaj si še tako pozno na nogah?“

„Zakaj pa ti?“ jo je zavrnil pes. „Stražim namesto gospodarja. Ti gotovo nimaš tako pravičnih namenov.“

„Jaz nimam gospodarja. Tudi ti si bil nekdaj samosvoj in svoboden. Daj, otresi se hlapčevanja! Pojdi nazaj k nam! Na travniku te čaka živalski zbor. Izdajstvo ti odpuste, če odpreš ujetim živalim vrata.“

„Tu ni ujetih živali,“ se je odrezal pes. „Dobro nam je pri dvonožcu. Nisem mu samo služabnik, ampak tudi prijatelj. Izgini hitro, odkoder si prišla!“

Pa je obrnil lisici hrbet in zlezal skozi luknjo v ograji. Lisica je pa še postala in čakala, da se prikaže kaka druga žival.

Iz luknje je pomolila glavo mlada goska.

„Dober večer, gospodična!“ jo je sladko nagovorila lisica. „Pridite no nekoliko bliže!“

„Ne upam si,“ je zagagcala gos. „Ponoči ne smem iz ograje. Strašno se bojim dvonožca. Oni dan so mi mammo spekli in snedli.“

„Grozno!“ je vzkliknila lisica. „Pri teh razbojnikih ne smete več ostati, gospodična! Pojdite z menoj! Vem za mesto, kjer se vam ne bo treba bati.“

„Ali vam smem zaupati? Deset sestic imam še, ki bi jih ne zapustila rada.“

„Sedaj ponoči jih nikar ne budite! Žensčine so blebetave. Zbudil bi se pes. In tudi dvonožec bi zapazil beg. Bilo bi hudo za vas in za mene. Vi na raženj, jaz po grbi!“

„Res,“ je pritrdila goskica, „a obljubite mi, da odvedete pozneje tuči sestrice!“

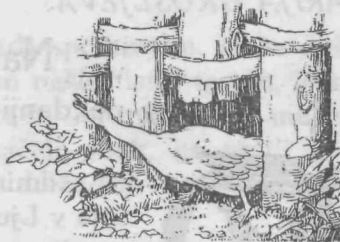
„Na mojo vero,“ se je zaklinjala lisica, „vsak večer rešim po eno. Če le ne bo zapreke.“

„Jej, kako ste ljubeznivi! Pripovedovali so mi, da so zveri pošasti, hudobne in krvi žejne. V gozdu da me čaka najgorje gorje.“

„To so natolcevanja, strašilo za otroke! Me gozdne živali smo angelci, vse dobre in krotke. Nikogar ne spečemo na ražnju. Toda, pojdite, pojdite, sicer bo prepozno!“



„Že grem,“ je gagnila in se primajala izza ograje. V hipu se ji zasadita dve vrsti ostrih zob v vrat. Samo še obupen krik, pa je konec prismuknjene gospodične. A pes je bil na straži in zdajci lisici za vratom. Izpustila je plen in divje hlastnila po so-vražniku. Po hudem boju je podlegla. Pes ni odnehal prej, dokler ni ležala zvitorepka mrtva poleg gosi.



V tem so pa čakale tam zunaj gozdne živali.

„Lisica nas je potegnila,“ je zagodrnjal jelen.

„Dvonožec jo je ujel, da mu služi,“ jo je opravičeval slavček.

Proti jutru je priletel poročevalec vrabec.

„Lisice ni več!“ je kričal že izdaleka. „Tam gori pred ograjo leži mrtva poleg zadavljene goske.“

Vstala je levinja in z njo so vstale vse živali.

„Lisica je delala na svojo roko,“ je rekla levinja. „Na lovu je poginila. Nikogar ni, ki bi se lahko zanesli nanj.“

Globoko jo je potrla vest o lisici. Počasi je odkorakala v gozd.

Prvi korak.

*Danes velik je dan!
Mali Bogdanček,
velik zaspanček
na lastne se noge postavil,
prvi korak je napravil
ljubi Bogdan!*

*Danes slaven je dan!
Vsi so se zbrali,
veliki in mali,
kar hiša domača jih šteje!
Vse se raduje, se smeje
tebi, Bogdan!*

*Jasen določil si dan,
mali junaček!
Prvi koraček
v mehko napravil si trato,
solncece sije ti zlato,
mali Bogdan!*

*Kot danes naj solnčen bo dan
vse ti življenje!
Grenko trpljenje,
črne oblake ti sreča prepódi,
po cvetni naj trati noga ti hodi,
srečni Bogdan!*

Anica.





MARIJA GROŠLJEVA:

Nadi Bogadyjevi,

svoji nekdanji učenki v skromen spomin.



red sedmimi leti je prišla v I. razred licejske ljudske šole v Ljubljani. Bila je v resnici ljubeznivo, živahno, veselo, zaupljivo dekletce brez bojazni in plašljivosti — vse sama prikupljivost in otroška dražestnost.

Ni bila moja učenka tedaj, a zanimala me je. Ustavila sem jo tu in tam, jo nagovorila, se za hip pomudila pri njej, jo opazovala ter se divila odprti, še tako nedotaknjeni duši šestletne deklice. Kakšna bo, ko doraste, sem si mislila večkrat, in moja domišljija je gledala gladka pota, vsa posejana s cvetjem, vsa polna izpolnjenih hrepenenj.





V III. razred je prišla k meni.

Vojna leta so bila tedaj, ki se jih nerada spominjam. Naše duše, vse razboljene v splošni in osebni boli, niso našle tistih tesnih, iskrenih vezi, ki spajajo dušo učiteljice z otroki in obratno. Polni mučnih pričakovanj in pričakovanih muk smo začeli pouk, ga vršili brez posebnega veselja v samem izpolnjevanju dolžnosti, vsi nestrpni — in v srcu skrb za svojce na bojnem polju. —

Šolski vtiski onih let so nejasni, le površno začrtani v mojem spominu, kakor da bi jih moja duša le napol dojmila.

In vendar! Jasno vidim Nado prěd seboj v 1. klopi tik sebe, oči na videz pazljive, a misli mnogokrat odsotne.

Nekoč rečem: »Spišite nalogo, pa si izberite same naslov, kar hočete, lastne doživljaje — vesele ali žalostne — o svojih igračkah, o psičku ali mačici, ki jo imate, ali slično!«

Gledale so me debelo. Nečuveno! Kaj zahtevam od njih! Same sebi niso zaupale, da bi zmogle kaj takega! Zmajevale so z zlatimi





glavicami kakor žitno klasje v vetru ter vzdihovale in sukale peresnike, kakor bi jim bilo rešiti najtežjo uganko.

Nada pa je že imela naslov in kmalu nato nalogico, ki se je glasila tako:

Kako sem prvič nosila narodno nošo.

Bila sem stara 5 let. Oblekla sem se v narodno nošo. Jako sem bila lepa. Z očetom in mamico sem šla v Narodni dom (v Trstu) na veselico. Prodajala sem cvetke. Vsak jih je kupil.

Lepše in zanimivejše naloge sem čitala mnogokrat v naslednjih letih, a pozabila sem jih zopet. Ta pa mi je v svoji preprosti ljubkosti in otroški narodni zavesti ostala neizbrisno v spominu.

V šoli »dramatiziramo« večkrat čitana berila ter jih kot male igrice odigravamo.

Časih pa so male igralke soustvariteljice igre, sestavljajo in razpletajo večkrat suhoparno dejanje po svoje ter ga poživljajo z izrazito živo govorico in s samoniklimi dovtipi tako izvirno, da nastane nov »umotvor«.

Take igralke so seveda redke, toda resnični talenti so. In Nada je bila med njimi.

S prirodnimi kretnjami, polnimi nežnih različič, je spremljala svojo ognjevito igro in je nastopala tako gotovo — menda je bila vesela sama sebe — da ji marsikak izvežban igralec ne bi bil kos.

Kolikokrat nas je v tistih žalostnih časih, ko so se ustna odvalila smehu, prisilila k radosti, da smo za hip pozabili na breme, ki je težilo naše duše.

Minila so leta!

Naša Nadica je postala Nada — v ljubezni staršev, vzgojiteljev in prijateljic se je razvilo nežno popje v vonjiv cvet v radost vseh, ki smo jo ljubili. Ko smo preteklo šolsko leto slavili na liceju 100 letnico Napoleonove smrti, je v »Iliriji oživljeni« nastopila kot Napoleon ter z donečim glasom zaklicala: »Ilirija, vstan!...«

»Nada, leži, da ne vstaneš nikdar več!« je skoro zatem še glasneje zaklicala usoda. Legla je. Zaman se je upiralo njeno mlado, cvetoče telo, se protivilo grozni zahtevi ter se borilo s smrtjo za življenje.

»Kako ti je, Nada?« jo je vprašal oče, ves v skrbeh za svojo ljubljenko, poln težkih slutenj.

»Dobro mi je, očka!« je zašepetala zadnji odgovor ljubljenemu očetu, a njena duša ni tedaj slutila, da umira poslednji žarek na obzorju njenega življenja, da napoči skoro večna noč. —



Ali so bile zadnje besede poslednja obzirnost do preskrbnega, jokajočega očeta, ali se ji je bližala smrt rahlo v sladki omami, brez bolečin — kdo ve? —

Vse njeno življenje je bil svetel maj, poln uresničenih otroških sanj, poln luči in toplote. Kaj bi prišlo za tem, Bog zna! Življenje je težko, luč ugasne in želje ostanejo v srcu večno žive in večno neizpolnjene. Dobro ti je, Nada! Počivaj sladko!

Srbske narodne pripovedke.

Preložil *Fran Erjavec*.

III.

NEZVEST TOVARIŠ.



estala sta se jazbec in lisica, da odideta skupaj na četovanje. Lisica vpraša jazbeca: »Koliko spretnosti imaš, jazbeče?«

»Imam tri spretnosti,« odgovori jazbec.

»Jaz jih imam sedemnajst in sedem,« pravi lisica.

Gresta po poti, pa naletita na mrhovino, kjer so bile razpete tudi lovske pasti. Jazbec in lisica uporabita vse svoje spretnosti, da se najesta, a ne ujameta v pasti. A lisica se vendarle ujame.

»Kaj hočem sedaj, moj jazbeče?« vpraša lisica prestrašeno.

»Ne boj se ničesar!« odgovori jazbec. »Ko pride lovec, se naredi mrtvo in se niti ne gani, in lovec bo mislil, da si mrtva ter bo odpel pasti, a ti boš zbežala.«

Ko se zdani, pride lovec, da pregleda pasti. Lisica ga zapazi že od daleč in se naredi mrtvo. Lovec jo brcne z nogo, a ona se ne gane. Lovec, misleč, da je mrtva, odloži puško in plašč ter odpne pasti. Medtem lisica zbeži.

Ko se pozneje lisica in jazbec zopet snideta, pravi lisica: »Dobro spretnost si mi pokazal, moj jazbeče!«

Gresta dalje in spotoma naletita zopet na mrhovino, kjer so bile nastavljene pasti. Nesrečna lisica se zopet ujame v past.

»A sedaj, jazbeče, kaj hočem z življenjem?« vpraša lisica jazbeca.



»Ne jadikuj!« odgovori jazbec, »saj imaš sedemnajst in sedem spretnosti. Uporabi eno samo, pa se boš izmotala!«

»Povej, jazbeče, ti svojo spretnost, da mi bo bolje!«

»Naj bo!« veli jazbec. »Ko pride lovec, se smukaj priliznjeno okrog njega. On bo mislil, da si ti kaka udomačena lisica, pa te ne bo ubil. A ko te izpusti iz pasti, veš, kaj ti je učiniti.«

Ko pride drugo jutro lovec, se mu začne lisica prilizovati in ovijati okrog nog. Lovec res meni, da je to kaka udomačena lisica ter jo začne tudi on gladiti z roko. Odloži puško in plašč, odpne pasti in izpusti lisico. Osvobodjena lisica se smuče in prilizuje še dalje okrog lovca, dokler ne začne lovec ponovno razpenjati pasti. Čim zapazi priložnost, lisica zbeži.

Zopet se sestane lisica z jazbecom in odideta na pot. Potujoča tu in tam, naletita zopet na mrhovino, kjer so bile napete tudi pasti. Po nesreči se ujame v past jazbec.

»Kaj hočem sedaj, sestra?« vpraša prestrašeni jazbec.

»A kaj ti hočem jaz?« odgovori lisica smeje.

»Nikari tako, moja draga! Ali veš, kako sva si obljubila, da si bova pomagala v nesreči? Pokaži sedaj ti svojo spretnost in mi pomagaj!«

»Kar imam spretnosti, so zame!« mu odgovori lisica hladno.

Jazbec vidi, pri čem je in reče: »Jaz imam še eno spretnost, a težko, če mi bo pomagala. Prosim te zato, pridi bliže, da se poljubiva in posloviva.«

Lisica gre k njemu, a jazbec — čap! — lisico za vrat.

»Izpusti, jazbeče! Kaj počneš?« zaprosi lisica.

»Skupaj bova počakala tu lovca, sestra!« odgovori jazbec.

Zgodaj zjutraj pride lovec in ko vidi, da drži jazbec lisico, ki ga je že dvakrat prevarila, zakliče: »Drži, jazbeče, sokoliče! Svojo lovsko besedo ti zastavljam, da bom tebe osvobodil!«

Priteče do pasti in ubije lisico, a jazbeca oprosti pasti in ga izpusti na svobodo, rekoč: »Tebe puščam, ker tvoja koža ni vredna več kot dva groša, a lisičja šestdeset.«

IV.

JAREC ŽIVODEREC.

Nekoč sta živela starec in žena. Imela sta dva sina in dve snahi. Niso imeli ničesar razen enega jarca.

Nekega dne pošlje starec mlajšo snaho, da odvege jarca v gozd in ga nakrmi, da ne bi poginil od lakote. Ona odide z jarcem, kakor ji je bilo naročeno, a glej, kmalu nato je jarec zopet doma in začne



meketati okolo hiše: »Mekekel!« Starec pride ter ga vpraša, kaj mu je in zakaj je prišel domov. On mu odgovori: »Poslal si snaho, da mi naklesti listja in me nakrmi, a ona mi je nataknila na gobček torbo, da ne morem jesti.«

Tedaj pošlje starec drugo snaho, a jarcu se je tudi pri njej tako godilo. Pošlje starec mlajšega sina, a z jarcem se zgodi isto; pošlje starejšega, a tudi starejšemu učini jarec isto.

Sedaj gre žena, vzame v roke otrobe ter jih posiplje za seboj, vabeč jarca: »Jarče, jarče, jarče!« Jarec gre za ženo, dokler se vsipljejo iz njene roke otrobi, a ko to neha, se vrne kakor navadno domov ter začne meketati okrog hiše: »Mekekel!« Zopet ga vpraša starec, kaj mu je, a on odgovori:

»Poslal si ženo, da me nakrmi, a ona mi je nataknila na gobček torbo in ne morem jesti.«

Starec, misleč, da je resnica, kar govori jarec, gre sam z njim, a jarec stori prav tako tudi njemu.

Tedaj se starec razljuti in ko pride domov, jarca takoj zakolje, ga odere, osoli, natakne na raženj in začne peči na ognju, a jarec skoči z raženja in beži v lisičji brlog, kolikor so ga nesle noge. Lisice ni bilo doma.

Ko se lisica vrne, začuje, da je nekdo v njenem domu ter se ne upa vstopiti, nego žalostna odide. Tako gredoč, glej, pred njo zajca, ki jo vpraša, kaj išče tod tako žalostna. Ona mu pove, da se je priplazil nekdo v njen dom in sedaj ne sme noter.

Tedaj ji reče zajec: »Hajdiva, da vidiva, kdo bi to bill!«

Gresta. Ko prideta pred brlog, zakliče zajec: »Kdo je v tetinem brlogu?«

A jarec odgovori od znotraj:

»Jaz sem jarec
živoderec,
živ zaklan —
nedoklan;
živ osoljen —
nedosoljen;
živ pečen —
nedopečen!
Mojih zob moč čutiš bridko,
ko pregriznem te kot nitko!«

Ko zaslišita to zajec in lisica, se prestrašita in zbežita.

Tako bežeča naletita na volka, medveda in leva in ti ju vprašajo, kaj jima je, zakaj bežita. Ko vidita lisica in zajec tako družbo, se ustavita in jim povesta kako in kaj. Tedaj se dvignejo vsi naenkrat,



da bi pomogli teti do njenega doma, a bil je zaman ves trud, ker jarec je odgovoril vsakemu kakor zajcu.

Gredoč tako žalostni po polju in skrbeč za teto, srečajo ježa in ta jih vpraša, kaj delajo v toliki družbi. Ti mu povedo vse kako in kaj. Tedaj reče jež: »Hajdimo, da poizkusim srečo še jaz in vidim, kdo je tol!«

Ko pridejo pred brlog, zakliče jež: »Kdo je v tetinem domu?«

Jarec odgovori:

»Jaz sem jarec
živoderec,
živ zaklan —
nedoklan,
živ osoljen —
nedosoljen,
živ pečen —
nedopečen!
Mojih zob moč čutiš bridko,
ko pregriznem te kot nitko!«

Na to mu pravi jež:

»Jaz sem jež,
vsemu selu knez,
zvil se bodem v klopčič
in te zbodel v gobčič.«

Naš jarec se prestraši in zbeži!



Srebrni zvončki.

Iz jasne, sinje daljave
srebrni zvončki pojó;
to niso zvončki srebrni,
spomini mladosti so to!

In ko je v življenju najtežje,
ko solnce gre za goró —
v daljavi jasne mladosti
srebrni zvončki pojó ...

Simon Palček.

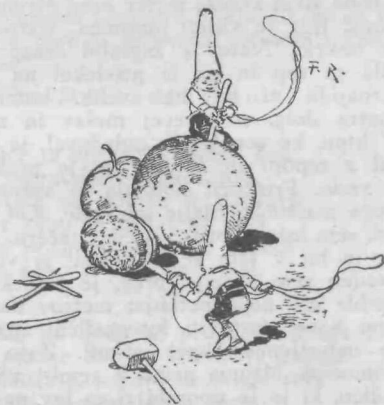




Uganka.

Priobčil Jos. Tratar.

Če me zapišeš s črko ž,
posoda polna same sem krvi;
zapišeš me pa s črko p,
železo pod menoj se ti zdrobi.



Rešitev in imena rešilcev priobčimo v prihodnji številki.

Rešitev tajinstvene uganke v 8.-9. št.

Kamor osel leže, tam dlako pusti.

Prav so jo rešili: Slava Stepičeva in Manica Simoničeva v Ptuj; Milivoj in Ljubomir Humek, učenca osnovne šole v Mariboru; Vajda Boris, dijak III. r. realne gimn. v Ptuj; Manfreda Branko, dijak II. c. realne gimnazije v Ljubljani; Dušan Koh v Lokah pri Št. Juriju ob Taboru; Ladik Wisinger v Litiji; Zorica, Miloš in Boživoj Severjevi, uč. v Ljutomeru; Rajko Svetek, učenec IV. razreda v Zgornji Šiški.

Otroško štetje.

Enkate, penkate,
cukate, me,
aberle, baberle,
domine,
elc, pelc, komisar,
kupil konja za denar,
peljal ga je v Rim,
prodajal ga je za cekin!

Trdoživost krokodilov.

Trdo življenje ima kot mačka, pravijo pri nas. A mačka ni najbolj trdoživa žival. Med vretenčarji so menda plazivci najbolj trdoživi. Posebno se v tem oziru odlikuje krokodil. Afrički lovec Besser pripoveduje o njem tole zanimivo zgodbo: Pričakoval sem prijatelja ob jezeru Rikva. Da si preženem čas, sem hotel



ustreliti in fotografirati krokodila. V jezeru jih je bilo vse polno. Streljal sem na več krokodilov, a vsi so izginili pod vodo, in za nobenega nisem vedel, če je smrtno zadet. Moj lovski pomočnik, črnc Mtuma, se je razjezil: »Prvega krokodila, ki nanj ustreliš, privlečem na suho, pa bil živ ali mrtev!« Po prihodnjem strelišu je res stopil v vodo in iskal krokodila s kolcem. Tedaj sem videl, da se je prikazala žival komaj meter pred Mtumovo vrhu vode. Bile je videti omotena. Ustrelil sem še enkrat. Nato je zagrabil črnc krokodila za rep in ga je privlekel na kopno. Krokodil ni bil baš velik, komaj dva metra dolg, pa precej mršav in nerejen. V hipu, ko sem ga še ogledoval, je zamahnil z repom in Mtuma se je prekopicnil v vodo. Priskočil sem, da bi spravil velikega martinčka dalje od vode. Kot bi treščil, sem ležal s puško vred v jezeru. Mtuma se je bil v tem že izkobacal iz vode. Še preden sem dosegel breg, je zavlekel krokodila več nego petnajst metrov dalje. Ko sem hotel postaviti fotografski aparat, se je ustreljenec zopet obrnil. Zato ga je pomočnik Mtuma pribil k zemlji z železno sulico, ki jo je uporabljal za lov na bivole. Krokodilu menda to ni bilo všeč, pa je še siroko zinil. Mtuma je izdrl sulico in jo je porinil skozi odprto žrelo vse do konca telesa. Tedaj se je žrelo zaprlo. Zobje so stisnili sulico tako trdno, da jo je močni Mtuma izvlekel le z največjim naporom in sunkoma. Pri tem se je slišalo ogabno hreščanje zobovja ob železo. Da bi končno ugonobil žival, ji je zasadil črnc lovski nož v tilniku do hrbtenice in je zabil nožev ost prav skozi hrbtenico. Sedaj sem šele fotografiral krokodila. Da bi videla, kaj ima v želodcu, sva mu z Mtumovo preparalo trebuh. Našla nisva ničesar drugega nego pest kakor lešnik debelih kamenčkov. Ker še vedno ni bilo prijatelja, sem zanj napisal listek in ga vtaknil zverini med čeljusti. Nato sva zavlekla z Mtumovo dozdevno mrhovino na pot, da bi je prijatelj ne izgrešil. Umil sem si še v jezeru roke, pa sem hotel končno v senci drevesa zajtrkovati. Tisti hip zakriči Mtuma: »Gospod, gospod, poglej! Tvoj krokodil je pobegnill!« In bilo mi je kakor v snu. Krokodil je leno koracal po dolgi poti do vode in je v njej izginil navzlic

smrtnim ranam. Morebiti bi kdo neverjetno zmajal z glavo, češ: »Saj poznamo lovske bajke!« A pravili so mi potem drugi lovci, da taka trdoživost pri krokodilih ni nikakršna izjema, ampak je nekaj prav navadnega.

D. H.

Glasek iz zibelke.

Pri Jeranovih so imeli zjutraj neljub dohodek. Dekla je čez noč pustila purana na dvorišču ter ga ni zaprla k drugi peruti. Tat je porabil to priliko in odnesel lepega purana. Oče Jeran se je razjezil in tudi hudoval nad materjo, zakaj ne pazi na to, da bi dekla imela perjad v redu. Beseda je dala besedo in nastal je hud prepir. Otroci so od strahu umolkneli. V razburjenosti je oče z roko pometel kozarec z mize, da se je razletel na tleh. To ga je še bolj razpallilo. Tam je stala tudi steklenica, in ves razjarjen jo je dvignil kvišku, da bi jo treščil ob tla.

»Ata, ata, ata!« se zdajci oglasi iz zibelke komaj enoletni Janko.

Trušč ga je prebudil. Seveda o prepiru ni imel nikake slutnje. Prožil je proti očetu svojo tolsto ročico ter ponavljal: »Ata, ata, ata!«

Ta ljubki glasek iz otroških ustec je utolažil očetovo jezo. Zastala mu je roka, steklenico pa je zopet postavil na mizo.

Ozrši se po miljenčku, je odhitel vun na delo. Najstarejša sestra Cirila je stopila k dobrovoljnemu srčku, ga dvignila iz posteljice ter ga jela opravljati v oblačilce. Mati pa je odšla v kuhinjo.

Preden je prišel poldan, ni bilo več prepira v hiši. Oče in mati sta pri obedu zopet prijazno govorila, kakor bi se ne bilo v hiši zgodilo ničesar nemilega.

Ljubki glasek iz zibelke je spravil vso hišo zopet v dobro voljo.

Ivan Stukelj.

Knjiga i igra.

Hajde, brate, hajde amo,
hvataj knjigu, da čitamo!
A kad nama
rekne mama,
da sve dobro znamo,
onda ćemo malo
da se poigramo!

Isa Velikanović.





Velecenjeni g. Doropoljski!

Že mnogo časa je minilo, odkar sem Vam zadnjič pisala. Stanujem v Prekopi. Sedaj sem stara že 11 let. Hodim v V. razred osnovne šole. Imam še dva mlajša bratca Ivana in Tončeta. Hodim tudi k sokolskemu naraščaju na Vransko. Uči me gospa Jakšetova. Telovadi okolo 20 deklic.

Pozdrave in poklone!

Franja Dolinškova.

Odgovor:

Ljuba Franja!

Povej nam kaj o svojih dveh bratcih! Ali Ti kaj nagajata — ali pa morda Ti nagajaš njima? Pa bodisi tako ali tako, glavno je, da se vsi trije radi imate.

*

Dragi gospod Doropoljski!

Gospa učiteljica me je naročila na »Zvonček«. Rada ga čitam. Ali Vam smem večkrat pisati?

Pozdravlja Vas

Zvonka Vogrinčeva,
učenka II. c razreda v Mostah.

Odgovor:

Ljuba Zvonka!

Tvojemu kratkemu pisemcu odgovarjam prav tako kratko: Pisati mi smeš, kolikor krat mi hočeš!

*

Cenjeni gospod Doropoljski!

Zopet se oglašam z novo prijateljico »Zvončka«, ki se je Vam že večkrat namenila pisati. — Pošiljava Vam pesemco, ki sva jo skupno zložili. Prosili bi Vas, da bi jo blagovolili natisniti v svojem kotičku!

Mnogo pozdravov Vam pošiljata

Fanika Cončeva in Anica Kotnikova
v Mariboru.

Odgovor:

Ljuba Fanika in Anica!

Ustrezam vajini želji in objavljam pesemco, ki sta mi jo poslali. (Tako se naj-

bolj prikupita svetemu Miklavžu, ki se naj na vaju ozre s prijaznim očesom!) Pesem se glasi:

Miklavžev god.

I.

Prišel je spet Miklavžev god,
ki razveseljuje mladi rod.
Svetnik na pot se je napravil
in s sabo je krilatcev vzel,
med potjo v peklu se ogasil
in s sabo je rogatcev vzel.

II.

Sedaj pa hodi od praga do praga
in pridne otroke z darovi zalaga.
V škornje, košare in druge reči
bogate darove svoje spusti.
Otrokom pa s tem napravilja veselje
in večkrat izpolni jim njihove želje.

III.

Kdor od otrok pa priden ni,
ta golo šibo le dobi.
A tudi parkelj nima mira,
in šiba takemu zasvira
po hrbtu, da se vse kadi
in se lenoba vun spodi.

IV.

Zato pa stran z lenobo zdaj,
da črna zloba ta kosmata
imela ne bi dela kaj!
Grdoba črna ta rogata!
Da izpolnile nam v veselje
vse bi se naše srčne želje!

*

Velecenjeni g. Doropoljski!

Dne 21. svečna sem naročil naš priljubljeni otroški list »Zvonček«. Starše imam v Žalcu, šolo pa obiskujem pri stricu v Št. Petru v Sav. dol. Iz tukajšnje šole se vidi prav razločno tudi naš vinograd. Ob trgatvi nas vzame ate s seboj v vinograd, kjer smo prav dobre volje. Imam še dva manjša bratca Zorana in Slavka in dve manjši sestrici Anico in Silvo.

Z odličnim spoštovanjem!

Franjo Pikl.



Odgovor:

Ljubi Franjo!

Mislim si lahko, kako dobre volje ste ob trgtavi. Ali bi nam hotel povedati kaj več o tem? Gotovo bi Te vsi radi poslušali. Trgtave ne poznajo v vsakem kraju naše širne domovine, zato bi Tvoj opis dobro došel zlasti onim, ki jim je trgatev nekaj novega. Seveda bi vsi radi grozdje zobali, če bi ga imeli.

*

Cenjeni gospod Doropoljski!

Danes se oglašam pri Vas s prvim pis-
mom. Hodim v III. razred osnovne šole.
Najbolj me veseli računstvo, risanje in
telovadba. Zato sem pristopil k Sokolu.
Sedaj se učimo vaje s palicami za nastop.
Telovadbo imamo vsak torek in petek.
Risati me tudi že uči narodni slikar D.
Inkiostri. Jako rad čitam »Zvonček«. Uga-
nil sem velikonočni pozdrav, ki se glasi
»Vesela Aleluja«. Star sem 9 let.
Drugič Vam pa povem še kaj več!

S spoštovanjem

Ivo Brnčič
v Ljubljani.

Odgovor:

Ljubi Ivo!

Z veseljem priobčujem Tvoje pismo.
Upam pa, da ni poslednje. Saj mi obljub-
ljaš sam, da mi drugič še kaj več poveš.
Stori to in pomni, da »obljuba dela dolg!«

— Med tedanjimi rešilci nemara ni Tvo-
jega imena. Čakal sem, da pride na vrsto
Tvoje pismo. Zgodilo se je to danes, zato
je pa tudi pomota popravljena. Pa brez za-
mere, prosim!

*

Velecenjeni gospod!

Oprostite, da Vas tudi jaz nadlegujem.
Rojen sem v Logu pod Mangartom na
Goriškem. Star sem 9 let. Ko sem bil star
3 leta, sem moral bežati z mamico iz Go-
riške. Bili smo med vojno na Koroškem
in na Kranjskem. Oče je bil pri vojaki-
h. Po vojni smo se preselili na Koroško. Po
glasovanju smo se preselili v Loke v Sa-
vinjski dolini, kjer obiskujem II. razred.
Tukaj je dvorazredna osnovna šola. Moja
sestrica obiskuje I. razred, druga sestra
pa ne hodi še v šolo. Moj starejši brat pa
obiskuje učiteljske v Mariboru.

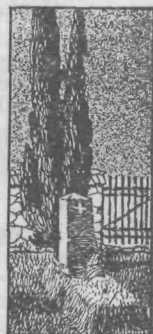
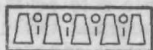
Z odličnim spoštovanjem!

Dušan Koh.

Odgovor:

Ljubi Dušan!

Iz Tvojega pisma razvidim, da si moral
že v zgodnji mladosti okušati grenki kruh
begunstva. In koliko je Tvojih rojakov, ki
jih je nemila usoda prepodila z domače
zemlje! Vsi pa moramo imeti trdno upanje,
da je naš svet le začasno v posesti tujinca,
da nam slej ali prej pride čas, ki nam
zopet vrne, kar je bilo, je in ostane naša
last!



V NOVEMBRU